

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 22-03-2024
Enhed: Psykiatri og Misbrug
Sagsbeh: anba
Sagsnr.: 2023 - 7402
Dok. nr.: 95788

Folketingets Sundhedsudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 156 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 13. december 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Valentina Berthelsen (SF).

Spørgsmål nr. 156:

”Hvad er ministerens kommentar til artiklen ”Stor forskel i diagnoser til børn. Autismeforening frygter, at især fynske børn går rundt i mistrivsel” i Politiken d. 12. december 2023 og den omtalte undersøgelse fra Autismeforeningen, og kan ministeren især svare på,
– hvorfor der er så store forskelle i udredningen og behandlingen af børn og unge med autisme i ex. Slagelse Kommune og et så stort område som Fyn med seks gange flere mennesker?
– om de samme forskelle kan iagttages andre steder i Danmark?
– hvad ministerens holdning er til så store forskelle i behandlingstilbuddene?
– hvordan man også sikrer tilstrækkelig hjælp og støtte og behandlingstilbud til de børn og unge, som ligger lige under kriterierne for en autismspektrum-diagnose, så man undgår fortsat mistrivsel og risiko for senere psykiske diagnoser?”

Svar:

Jeg vil indledningsvist oplyse, at Sundhedsdatastyrelsen til brug for besvarelsen af spørgsmålet har oplyst, at styrelsen grundlæggende kan bekræfte de tendenser i forskelle på diagnosticering af autisme hos børn og unge, som anføres i den spørgsmålet omtalte artikel fra Politiken.

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Danske Regioner om at oplyse om regionale tiltag, der skal understøtte og sikre ensartethed i udredning og diagnosticering af børn og unge med autisme. Danske Regioner har i den forbindelse bl.a. oplyst, at Danske Regioner og regionerne i 2017 udarbejdede de regionale pakkeforløb i børne- og ungdomspsykiatrien, som bidrager til at sikre psykiatriske patienter et udredningsforløb af ensartet og høj kvalitet. Formålet med pakkeforløbene er, at patienter med samme psykiske sygdom og behandlingsbehov skal tilbydes samme forløb. I pakkeforløbene tilbydes patienten en afklarende samtale, basis udredningspakke, standard udredningspakke og udvidet udredningspakke.

Danske Regioner har desuden påpeget, at Sundhedsstyrelsens nationale kliniske retningslinje for Behandling af autismspektrum forstyrrelser hos børn og unge fra 2021 ligeledes er med til at understøtte ensartet behandling på tværs af landet.

Herudover har Danske Regioner oplyst, at regionerne tilstræber at løfte kvaliteten af diagnosticering og behandlingen af børn og unge med autisme gennem bl.a. specialpsykologuddannelsen samt obligatorisk efteruddannelse for speciallæger, -

psykologer og –sygeplejersker. I den obligatoriske efteruddannelse indgår et modul med temaet "Autisme og komorbiditet".

Endvidere har jeg til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Sundhedsstyrelsen om at redegøre for de nuværende nationale retningslinjer for behandlingen af børn og unge med autisme. Sundhedsstyrelsen har i den forbindelse bl.a. oplyst, at Sundhedsstyrelsens nationale kliniske retningslinje (NKR) for behandling af autismspektrumforstyrrelser (ASF) hos børn og unge fra 2021 omfatter børn og unge, der er diagnosticeret med ASF. Retningslinjen indeholder ikke anbefalinger om udredning af børn og unge, hvor der er indikation for ASF.

Derudover har Sundhedsstyrelsen oplyst, at målet med NKR er at understøtte en ensartet kvalitet i sundhedsvæsenet i forbindelse med behandling af børn og unge med ASF gennem en række anbefalinger til sundhedsprofessionelle. I NKR gennemgås behandling baseret på litteraturgennemgang af evidensen på området. Med behandling forstås kompenserende og helhedsorienterede indsatser, der målrettes symptomer og følgevanskeligheder ved autisme. Der gennemgås ni behandlingsformer, hvoraf to er medicinske behandlinger. Sundhedsstyrelsen har desuden oplyst, at der ved udarbejdelsen af NKR for ASF har været nedsat en arbejdsgruppe med fagpersoner og interessenter på området. Endvidere har der været nedsat en referencegruppe, der har kommenteret på afgrænsning og fagligt indhold i retningslinjen. Inden udgivelsen har NKR været i høring hos faglige selskaber og interesseorganisationer, ligesom der er gennemført et peer review ved to svenske professorer i børne- og ungdomspsykiatri.

Endelig har Sundhedsstyrelsen oplyst, at diagnosticering af ASF følger kriterierne i WHO's internationale diagnosekodesystem ICD. Heri beskrives kriterierne for at stille specifikke diagnoser. ASF ses som en udviklingsforstyrrelse, der er gennemgribende og præger livets udfoldelse i alle situationer. Behandling af ASF i NKR forstås således som kompenserende og helhedsorienterede indsatser, der målrettes symptomer og følgevanskeligheder ved autisme.

Jeg kan henholde mig til det oplyste af Sundhedsdatastyrelsen, danske Regioner og Sundhedsstyrelsen.

Som det fremgår i artiklen, som spørgeren referer til, er der, så vidt mit ministerium er oplyst, igangsat et arbejde i regi af Dansk Psykiatrisk Selskab, der ved hjælp af styrket undervisning har til formål at sikre et bedre grundlag for ensretning i udredningen af mennesker med autismspektrum forstyrrelser.

Jeg kan desuden oplyse, at der med *Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien* fra efteråret 2022, er afsat midler til etablering af kvalitetsgrupper på psykiatriområdet, såkaldte DMPG'er - Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper, som skal bidrage til at understøtte en langsigtet faglig udvikling og kontinuerlig kvalitetsforbedring i den samlede indsats for mennesker med psykiske lidelser på tværs af praksissektor, kommune og på sygehus. Psykiatrigrupperne skal bl.a. udarbejde kliniske retningslinjer og styrke forskning og videndeling i psykiatrien med henblik på at øge kvaliteten i behandlingen af mennesker med psykiske lidelser. Det besluttet løbende, hvilke psykiske lidelser, der etableres kvalitetsgrupper for.

Herudover vil jeg understrege, at regeringen har stor fokus på at løfte indsatsen på det samlede psykiatriområde, herunder styrke udredningen og behandlingen inden

for børne- og ungdomspsykiatrien. Som en del af "Aftale om en bedre psykiatri - hurtigere behandling til børn og unge, bedre akut hjælp og større tryghed for medarbejderne" fra november 2023 fortsættes arbejdet med at højne kvaliteten i behandlingen af de sværest psykisk syge børn og unge gennem bl.a. udarbejdelsen af en forløbsbeskrivelse for børn og unge med autismspektrumforstyrrelser (ASF). Forløbsbeskrivelsen skal understøtte styrket kvalitet og ensartethed for børn og unge med ASF.

Ydermere kan jeg oplyse, at jeg har store forventninger til, at de kommunale lettilgængelige behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse kan være med til sikre, at denne målgruppe hurtigt får mulighed for udredning og lettere behandling uden for børne- og ungdomspsykiatrien. Tilbuddet skal fungere som den primære indgang til udredning og lettere behandling af psykisk mistrivsel og symptomer på psykisk lidelse, så det er let og gennemsommeligt for børn, unge, forældre og fagpersoner, hvor de skal rette henvendelse til, når der er tale om et barn eller en ung med psykisk mistrivsel og symptomer på psykisk lidelse. Således er initiativet med til at sikre at også børn og unge, som udviser nogle af de samme symptomer og kriterier som børn med en autismspektrum-diagnose, får den rette hjælp i tide.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde